

Ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkintojen työnjakoa mietittävä uudelleen

Otaniemen Keskustaopiskelijat ry pitää hyvinä julkisuuteen tulleita suunnitelmia tarkastella ennakkoluulottomasti korkeakoulutuksen sijoittumista eri oppilaitoksiin ja siirtää joitakin ammattimaisia tutkintoja yliopistoista ammattikorkeakouluihin. Suunnitelmien mukaan esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan, viestinnän, taide- ja kulttuurialan, matkailun ja käännösalan opetusta voitaisiin siirtää yliopistoista ammattikorkeakouluihin.

Yliopisto- ja ammattikorkeakoulutuksen työnjakoa pitää miettiä ennen kaikkea tarpeiden pohjalta. Periaatteessa yliopistotutkintojen on tarkoitus valmistaa tutkimustehtäviin. Siis antaa valmiudet tehdä jotain sellaista, mitä kukaan muu ei ole vielä tehnyt; on kyseessä sitten uusi teknologia, lääkkeet, lait tai jokin muu. AMK-tutkinnot taas ovat ammatillisia tutkintoja, jotka valmistavat suoraan tiettyyn tehtävään tai tiettyyn ammattiin soveltamaan olemassaolevaa tietoa käytäntöön. Yliopistollisten maisteriopintojen päätteeksi tehdään pro gradu -työ tai vastaava, jonka tarkoituksena on osoittaa kypsyys tuottaa uutta tietoa tieteellisellä menetelmällä.

Yhteiskunnan kannalta ei ole taloudellisesti järkevää ylikouluttaa ihmisiä. Yksilöiden itsensä kannalta ei ole välttämättä kannattavaa istua vuosikausia koulussa, jos saadusta opista ei ole työtehtävissä hyötyä. Yleissivistävää koulutusta tarvitaan, jotta ihmisillä olisi perspektiiviä ja suhteellisuudentajua erilaisiin asioihin sekä kykyä tehdä informoituja valintoja, mutta koulussa annettavalla yleissivistykselläkin on rajansa - ei ole järkevää pidentää lukiota 30-vuotiseksi.

Esimerkiksi luokanopettajan tai lastentarhanopettajan työtehtävissä ei ole yleensä tarkoitukseen tuottaa uutta tietoa kasvatuksesta, vaan ainoastaan soveltaa parasta jo tiedossa olevaa tietoa ja taitoa. Tällä perusteella luokanopettajan ja lastentarhanopettajan koulutukset sopisivat hyvin ammattikorkeakouluihin.

Koulutustasoa ei saa enää mieltää ihmisarvon mittariksi, vaan tulee ymmärtää että ihmisillä on erilaisia haluja ja kykyjä tehdä erilaisia töitä ja kaikki ihmiset ja työtehtävät ovat arvokkaita. Koulutuksen pituus tai muodollinen taso ei myöskään nykyään korreloi palkkatason kanssa, vaikka aiemmin näin on ollutkin. Ammattikoulusta valmistunut putkimies voi tienata kolmen vuoden koulutuksen jälkeen huomattavasti enemmän kuin lukion jälkeen vielä seitsemän vuotta yliopistossa istunut maisteri. Kaikkien mahdollisimman korkea koulutustaso ei takaa yhteiskunnan hyvinvointia, vaan jokaisella tulee olla yhteiskunnan ja työelämän tarpeiden kannalta sopiva koulutustaso.

Koulutusta uudistaessa pitää kuitenkin muistaa, että myös tutkijoita ja tuotekehittäjiä tarvitaan. Kaikkea alempaa korkeakoulutusta ei siis jatkossakaan ole syytä järjestää ammattikorkeakouluissa, vaan on tavoiteltava parasta mahdollista tasapainoa kahden korkeakoulujärjestelmämme välillä.

Lisätietoja: puheenjohtaja Johanna Tikanmäki, 040 555 8593